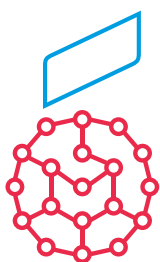

Plătește-cât-arunci!

**Introducerea taxării la sursă
pe tip de deșeuri**

cluj.usr.ro fb.com/USRCluj

Monitorul de politici locale

USR Cluj

Context

În 2009, cu sprijin financiar european, prin programul POS Mediu 2007-2013, Județul Cluj își propunea un sistem de management integrat al deșeurilor și astfel să ne aliniem regiunilor dezvoltate din Europa și preocupării acestora de implementare a politicii UE de prevenire și reducere a cantităților de deșeuri. Conform planului, până în 2013 cele 6 depozite neconforme din județ sunt închise și ecologizate, există un nou depozit central județean, cu stații de sortare și tratare bio-mecanică a deșeurilor, 3 stații de transfer pentru colectarea deșeurilor din județ, toate dotate la standarde europene, drumuri de acces la aceste obiective, se promovează compostarea individuală la sate și avem o colectare selectivă la fiecare gospodărie, care a ajuns să distingă 6 tipuri de deșeuri.

Ne apropiem de 2018 și încă nu trece o săptămână fără să apară o nouă problemă legată de deșeuri. Instituțiile statului fug de responsabilitate și refuză să facă o analiză internă pentru a înțelege sursa eșecului lor, iar cetățenii au devenit prizonieri într-o problemă prea mare pentru a o ataca singuri.

În locul unui Sistem de Management Integrat al Deșeurilor, avem la Cluj-Napoca un lac de levigat, munți de deșeuri și poluare, și o bună parte dintr-un ghetou la mai puțin de 1000 de metri de zona de depozitare a deșeurilor din Pata Rât.

Nu mai încap nicio îndoială că procesul de colectare selectivă a deșeurilor trebuie să înceapă de îndată. Primăria Municipiului Cluj-Napoca va plăti, din banii colectați de la cetățeni, amenzi pentru ratarea țintelor de reciclare începând cu anul 2018. Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 48/2017 stabilește că primăriile vor plăti amenzi în valoare de 50 lei/tonă de deșeuri suplimentară depozitată, în cazul în care obiectivul anual de reducere a volumului de deșeuri colectate, de 25% pentru anul 2017, nu este atins. Primăria Cluj-Napoca a început prin adoptarea HCL 838/2017 reconfigurarea punctelor de colectare a deșeurilor. Noile platforme vor fi îngropate și vor avea câte patru containere, permițând extinderea sistemului de colectare la mai mult de două tipuri de deșeuri.

Conform datelor furnizate de către APM Cluj în octombrie, pe parcursul anului 2017 au ajuns între 7.600 și 11.200 tone de deșeuri lunar pe rampa Regiei Autonome a Domeniului Public Cluj-Napoca, iar dintre acestea 63-65%, aproximativ 6100 de tone/lună, din volumul de deșeuri depozitate este menajer nesortat. Așadar, se pot face pași consistenți înspre reducerea cantității de deșeuri care este depozitată, dar este întâi nevoie de implementarea unor noi măsuri pentru a grăbi atingerea țintelor fixate de către Comisia Europeană.

Plătește Cât Arunci (PAYT - Pay-As-You-Throw)

Una dintre măsurile subsecvente impunerii obligativității colectării selective este taxarea diferențiată a fiecărui tip de deșeuri în funcție de cantitatea aruncată: Plătește-Cât-Arunci, sau după acronimul în engleză: PAYT.

Sistemul asigură reducerea cantității de deșeuri depozitate prin încurajarea reciclării imediate a deșeurilor colectate. În esență, este nevoie de impunerea unei sancțiuni, sub forma unei taxe, celor care nu selecționează deșeurile la sursă. Implementarea presupune un efort consistent de educare și conștientizare

de către toți cetățenii și existența unor mijloace tehnice de monitorizare și distribuire a costurilor.

Din punct de vedere tehnic, se va ține evidența cantității de deșeuri aruncată în două puncte: prin chitanțele nefiscale emise de cântarul automat alăturat platformelor îngropate, cât și în containerul îngropat de colectare, care poate fi dotat cu senzori și poate consemna când primește o cantitate mai mare decât cea constatată de cântar. Primul cântar va putea fi accesat de fiecare persoană pe bază de cod de acces sau cartelă pentru a asigura distribuirea corectă a

costurilor. Sistemul de monitorizare video va permite controlul activității de cântărire și aruncare. Mai mult, acest sistem de verificare poate permite identificarea exactă a persoanei care a aruncat o anumită pungă de deșeuri, în cazul în care regulile privind sortarea nu au fost respectate.

Construirea treptată a platformelor îngropate va simplifica informarea celor care folosesc un anumit punct de colectare, având în vedere că pot fi implicate, pe rând, toate asociațiile de proprietari.

Este important ca responsabilitățile administrării sistemului să fie foarte atent și clar distribuite între actorii sistemului: cetățeni, responsabili de selectarea la sursă, autorități, responsabile pentru administrarea sistemului, și industria responsabilă pentru prelucrarea deșeurilor. Un exemplu în acest sens este sistemul implementat în județul Aschaffenburg, din Germania, prin care s-a înjumătățit cantitatea de deșeuri reziduale la sursă.

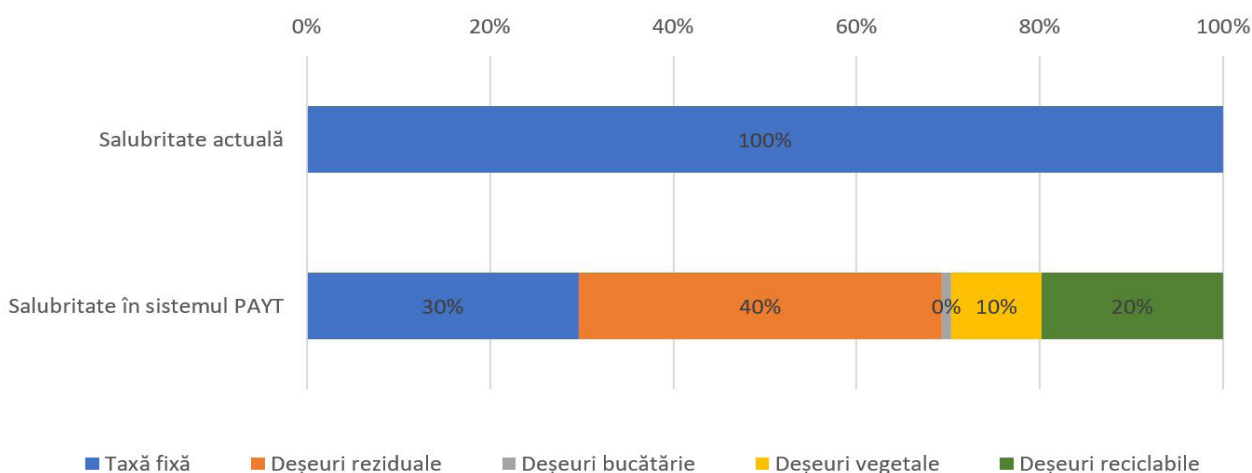
Pentru început, sistemul poate funcționa în limitele tarifelor actuale, asigurând doar mijloacele prin care pot fi defalcate cantitățile de deșeuri, dar după o perioadă scurtă tarifele trebuie să fie diferențiate pe fiecare fracție colectată. Pe măsură ce consumatorii dezvoltă un obicei de selectare a deșeurilor, tarifele trebuie să crească până la un nivel în care sistemul este sustenabil. Excludem orice variantă în care siste-

mul de colectare este subvenționat mai mult de un an fiscal. Sistemul de tarifare ar trebui structurat astfel încât să ducă la reducerea continuă a volumul de deșeuri reziduale generate și să amplifice operațiunile de reciclare a fracțiilor de deșeuri.

Tarifele aplicate în cadrul sistemului ar trebui să cuprindă:

- o taxă cu o valoare mare, pentru deșeurile reziduale;
- o taxă zero pentru deșeurile de bucătărie, biodegradabile;
- o taxă mai mică pentru deșeuri vegetale, pentru a încuraja compostarea individuală;
- o taxă mică pentru materialele reciclabile uscate;
- o taxă fixă prin care să se asigure stabilitatea veniturilor administrației.

Costul total în urma implementării pentru un consumator tipic trebuie să fie comparabil ca valoare cu cel existent astăzi. Primăria Cluj-Napoca are acum oportunitatea de a profita de proiectul mai larg de modernizare a platformelor de colectare și poate implementa în același timp și mijloace tehnice necesare monitorizării și inventarierii deșeurilor aruncate, astfel încât să evite cheltuieli ulterioare suplimentare.

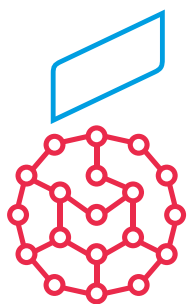

¹ Această măsură este recomandată și de Institutul European pentru Politici de Mediu (IEEP, iEEP.eu), Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare economică (OECD, oecd.org).

Implementarea unei taxe pe cantitatea și tipul de deșeuri generată este cel mai rapid mod de a coopta consumatorii în cadrul sistemului de colectare selectivă a deșeurilor, dar este nevoie de o administrație responsabilă care să se asigure că acestea sunt și transportate separat, precum și că timpii de la colectare la reciclare sunt minimi. Astfel, resursele generate nu vor mai trebui depozitate în rampe, ci vor reintra în circuitul economic. În final, fluxul îmbunătățit de resurse va duce la înființarea a mai multe locuri de muncă la nivelul întregii economii locale.

Municipiul Cluj-Napoca poate deveni un exemplu de bune practici în acest domeniu, existând toate ingredientele unei performanțe: resurse financiare, forța de muncă, producători de deșeuri educați care doresc să-și reducă amprenta asupra mediului, astfel încât mai este nevoie doar de preluarea inițiativei de către administrația locală pentru a impune aceste măsuri.

Mulțumim

Monitorul de politici locale

USR Cluj

